

Υπόθεση C-58/22

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

28 Ιανουαρίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Curtea de Apel Craiova (Ρουμανία)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου:

13 Ιανουαρίου 2022

Εκκαλούσα-κατηγορουμένη:

NR

Έτερος διάδικος:

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Εφέσεις που άσκησαν η NR (στο εξής: κατηγορουμένη) και η Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελία πρωτοδικών Olt, Ρουμανία) κατά της ποινικής απόφασης της 19ης Νοεμβρίου 2018 του Tribunalul Olt (πρωτοδικείου Olt, Ρουμανία) με την οποία η κατηγορουμένη καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης 1 έτους και 4 μηνών για το αδίκημα της δωροληψίας.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ ζητείται η ερμηνεία της αρχής ne bis in idem, καθώς και της απόφασης 2006/928 της Επιτροπής

Προδικαστικό ερώτημα

Έχει η αρχή ne bis in idem, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις που υπέχει η Ρουμανία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών

στόχων που καθορίζονται στην απόφαση ΜΣΕ (απόφαση 2006/928 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), την έννοια ότι μια διάταξη για θέση της υπόθεσης στο αρχείο, η οποία εκδόθηκε από την εισαγγελία μετά τη συγκέντρωση των ουσιωδών αποδεικτικών στοιχείων στην υπό κρίση υπόθεση, αποκλείει την άσκηση άλλης ποινικής δίωξης για την ίδια πράξη, έστω και με διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό, σε βάρος του ίδιου προσώπου, στο μέτρο που η διάταξη είναι αμετάκλητη, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες διαπιστώνεται ότι δεν υφίσταται η περίπτωση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διάταξη για της υπόθεσης στο αρχείο ή εάν προέκυψαν νέα πραγματικά περιστατικά ή περιστάσεις από τα οποία αποδεικνύεται ότι έπαυσε να υφίσταται η περίπτωση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διάταξης για θέση της υπόθεσης στο αρχείο;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και σχετική νομολογία του Δικαστηρίου

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, άρθρο 2·

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 50·

Απόφαση 2006/928/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Ρουμανία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς·

Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, άρθρο 54·

Αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2014, M (C-398/12), EU:C:2014:1057· της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul judecătorilor din România», C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393· της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768· της 28ης Σεπτεμβρίου 2006, van Straaten, C-150/05, EU:C:2006:614· της 11ης Δεκεμβρίου 2008, Bourquain, C-297/07, EU:C:2008:708· της 10ης Μαρτίου 2005, Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156· της 29ης Ιουνίου 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483.

Διατάξεις του διεθνούς δικαίου και διεθνής νομολογία

Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ), άρθρο 6·

Έβδομο πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, άρθρο 4·

Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ), της 8ης Ιουλίου 2018, Mihalache κατά Ρουμανίας· της 29ης Μαΐου 2001, Franz Fischer κατά Αυστρίας, και της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Sergey Zolotukhin κατά Ρωσίας.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Legea nr. 135 privind Codul de procedură penală (νόμος 135 περί του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας), της 1ης Ιουλίου 2010· στο εξής: Codul de procedură penală (Κώδικας Ποινικής Δικονομίας)

Άρθρο 6– Ne bis in idem

«Κανείς δεν διώκεται ούτε δικάζεται για αδίκημα εάν έχει ήδη εκδοθεί σε βάρος του αμετάκλητη ποινική απόφαση για την ίδια πράξη, έστω και με διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό».

Άρθρο 335 – Συνέχιση της διαδικασίας σε περίπτωση επανάληψης των ερευνών

«(1) Εάν διαπιστωθεί μεταγενέστερα ότι δεν υφίσταται η περίπτωση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διάταξη για θέση της υπόθεσης στο αρχείο, ο εισαγγελέας ο οποίος είναι ιεραρχικά ανώτερος από τον εισαγγελέα που εξέδωσε την ως άνω διάταξη την ακυρώνει και διατάσσει την επανάληψη των ερευνών. [...]

(2) Εάν προκύψουν νέα πραγματικά περιστατικά ή περιστάσεις από τα οποία αποδεικνύεται ότι έπαυσε να υφίσταται η περίπτωση βάσει της οποίας εκδόθηκε η διάταξη για θέση της υπόθεσης στο αρχείο, ο εισαγγελέας ανακαλεί τη διάταξη και διατάσσει την επανάληψη των ερευνών».

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Στις 12 Φεβρουαρίου 2014 η γενική συνέλευση μιας συνεταιριστικής εταιρίας αποφάσισε να απομακρύνει την κατηγορούμενη από τη θέση της προέδρου της εν λόγω εταιρίας. Η εν λόγω απόφαση προσβλήθηκε ενδίκως και ακυρώθηκε, η δε κατηγορούμενη επέστρεψε στα καθήκοντά της. Στην εν λόγω υπόθεση η κατηγορούμενη εκπροσωπήθηκε από δικηγόρο έναντι του οποίου ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλει αμοιβή ύψους 4 400 ευρώ.
- 2 Στις 30 Απριλίου 2015 η κατηγορούμενη ζήτησε από πέντε υπαλλήλους της εν λόγω εταιρίας την καταβολή του ανωτέρω ποσού· σε αντάλλαγμα, θα απείχε από τη λήψη αποφάσεων με αντικείμενο την καταγγελία των συμβάσεων εργασίας τους. Δεδομένου ότι οι οικονομικές απαιτήσεις της δεν ικανοποιήθηκαν, η κατηγορούμενη έλαβε και υπέγραψε τις εν λόγω αποφάσεις. Για τον λόγο αυτό, τα ανωτέρω πρόσωπα (στο εξής: εγκαλούντες) υπέβαλαν δύο εγκλήσεις με πανομοιότυπο περιεχόμενο.

- 3 Μετά την πρώτη έγκληση, η οποία υποβλήθηκε ενώπιον των αρμόδιων αστυνομικών οργάνων στις 8 Ιουνίου 2015, κινήθηκε πρώτη ποινική διαδικασία στην Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελία πρωτοδικών Olt). Με σχετικό βούλευμα της 31ης Ιανουαρίου 2017 διατάχθηκε η παραπομπή της κατηγορουμένης στο ακροατήριο του Tribunalul Olt (πρωτοδικείου Olt) για το αδίκημα της δωροληψίας. Η εν λόγω υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου στο στάδιο της έφεσης (στο εξής, για το σύνολο της διαδικασίας: διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας).
- 4 Η δεύτερη έγκληση υποβλήθηκε στις 26 Ιουνίου 2015 ενώπιον της Direcția Națională Anticorupție (εθνικής διεύθυνσης καταπολέμησης της διαφθοράς, Ρουμανία). Η Direcția Națională Anticorupție (εθνική διεύθυνση καταπολέμησης της διαφθοράς), εκτιμώντας ότι από την εν λόγω έγκληση προκύπτουν ενδείξεις για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος της εκβίασης, παρέπεμψε την κατηγορουμένη στην αρμόδια Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina (εισαγγελία πρωτοδικών Slatina, Ρουμανία), η οποία κίνησε δεύτερη ποινική διαδικασία (στο εξής: διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης).

Διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης

- 5 Στις 14 Μαρτίου 2016 ο εισαγγελέας της Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina (εισαγγελίας πρωτοδικών Slatina), ο οποίος επιλήφθηκε της υπόθεσης, άσκησε ποινική δίωξη *in rem* για το αδίκημα της εκβίασης. Τα αρμόδια αστυνομικά όργανα διενήργησαν ακρόαση της κατηγορουμένης και των εγκαλούντων. Επιπλέον, στην ανακριτική δικογραφία κατατέθηκαν έγγραφα, καθώς και ένα CD που περιείχε κρυφή καταγραφή συνομιλιών στην οποία προέβησαν οι εγκαλούντες στις 30 Απριλίου 2015.
- 6 Βάσει των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, τα αστυνομικά όργανα έκριναν ότι η κατηγορουμένη δεν είχε ζητήσει την καταβολή χρηματικού ποσού από τους εγκαλούντες και ότι δεν είχε επιδιώξει την προσπόριση περιουσιακού οφέλους ούτε στον εαυτό της ούτε σε άλλους, δεδομένου ότι το ποσό των 4 400 ευρώ έπρεπε να παραδοθεί στον δικηγόρο με τον οποίο η κατηγορουμένη είχε συνάψει σύμβαση παροχής νομικής συνδρομής, και όχι στην ίδια. Συνεπώς, συντάχθηκε αίτηση για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο. Βάσει της εν λόγω αίτησης, στις 27 Σεπτεμβρίου 2016 ο εισαγγελέας που επιλήφθηκε της υπόθεσης εξέδωσε διάταξη για τη θέση της εν λόγω υπόθεσης στο αρχείο.
- 7 Στις 21 Οκτωβρίου 2016 ο προϊστάμενος εισαγγελέας της Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina (εισαγγελίας πρωτοδικών Slatina), κατά τον έλεγχο της νομιμότητας και της βασιμότητας της διάταξης για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, ακύρωσε τη διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 2016 και διέταξε την επανάληψη της επίμαχης ποινικής διαδικασίας, επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, ότι η ίδια πραγματική κατάσταση αποτελούσε αντικείμενο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας ενώπιον της Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελίας πρωτοδικών Olt), στην οποία οι έρευνες βρίσκονταν σε προχωρημένο στάδιο. Συγκεκριμένα, η ορθή απονομή της δικαιοσύνης θα

απαιτούσε τη μη άσκηση αρμοδιότητας όσον αφορά τη διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης υπέρ της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας. Η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Judecătoria Slatina (πρωτοδικείο Slatina, Ρουμανία) για την επικύρωση της επανάληψης της ποινικής διαδικασίας.

- 8 Στις 21 Νοεμβρίου 2016 το εν λόγω δικαστήριο απέρριψε το ανωτέρω αίτημα, καθόσον έκρινε ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του νόμου για την επανάληψη της ποινικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι σε βάρος του ίδιου προσώπου διεξάγονται έρευνες σε άλλη υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον άλλου δικαστηρίου και ότι οι εν λόγω έρευνες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο δεν οδηγεί στο νομικό συμπέρασμα ότι πρέπει να ακυρωθεί η διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, δεδομένου ότι κατά την εξέταση της διάταξης περί ακύρωσης, ο νόμος απαιτεί να εξακριβωθεί εάν δεν υφίσταται η περίπτωση η οποία αποτέλεσε τη βάση για την έκδοση της διάταξης για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο ή εάν προέκυψαν νέα πραγματικά περιστατικά ή περιστάσεις που δεν δικαιολογούν πλέον την ύπαρξη της ανωτέρω διάταξης· τούτο δεν διαπιστώθηκε στην υπό κρίση υπόθεση. Συνεπώς, η διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 2016 για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο κατέστη αμετάκλητη.

Διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας

- 9 Κατόπιν της έγκλησης της 8ης Ιουνίου 2015, η Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελία πρωτοδικών Olt) άσκησε ποινική δίωξη κατά της κατηγορουμένης για την ίδια πράξη, αλλά με διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό, ήτοι τη δωροληψία. Κατόπιν της παραπομπής της στο ακροατήριο του Tribunalul Olt (πρωτοδικείου Olt) με σχετικό βούλευμα της 31ης Ιανουαρίου 2017, η κατηγορουμένη επικαλέστηκε την έλλειψη νομιμότητας της διαδικασίας που κινήθηκε ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου για το αδίκημα της δωροληψίας, δεδομένου ότι είχε ήδη διενεργηθεί έρευνα σε βάρος της για τα ίδια πραγματικά περιστατικά στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης και είχε ήδη εκδοθεί η αμετάκλητη διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο. Στο πλαίσιο αυτό, η κατηγορουμένη επικαλέστηκε την αρχή ne bis in idem.
- 10 Το Tribunalul Olt (πρωτοδικείο Olt) απέρριψε τον εν λόγω αμυντικό ισχυρισμό αποφαινόμενο ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής αυτής. Συγκεκριμένα, το Tribunalul Olt (πρωτοδικείο Olt) διαπίστωσε ότι: α) η ενώπιόν του διαδικασία δεν μπορούσε να θεωρηθεί νέα ποινική διαδικασία σε σχέση με τη διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης, λαμβανομένων υπόψη των ημερομηνιών κατά τις οποίες υποβλήθηκαν οι δύο εγκλήσεις· β) οι έρευνες που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης περατώθηκαν με διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο in rem, σε χρόνο κατά τον οποίο στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας είχε ήδη κινήσει ποινική διαδικασία κατά της κατηγορουμένης και είχαν επιβληθεί σε βάρος της περιοριστικοί όροι· γ) στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης δεν διεξήχθη λεπτομερής ανάκριση, στο μέτρο που, αφενός, δεν συγκεντρώθηκαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία και, αφετέρου, η διεξαγωγή της πραγματοποιήθηκε από αστυνομικό υπάλληλο, ενώ η

ποινική έρευνα στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας διεξήχθη από τον εισαγγελέα που επιλήφθηκε της υπόθεσης.

- 11 Με ποινική απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2018 του Tribunalul Olt (πρωτοδικείου Olt), η κατηγορουμένη καταδικάστηκε, μεταξύ άλλων, σε ποινή φυλάκισης 1 έτους και 4 μηνών για το αδίκημα της δωροληψίας. Κατά της εν λόγω απόφασης άσκησαν έφεση η κατηγορουμένη και η Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελία πρωτοδικών Olt). Με απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2020, το Curtea de Apel Craiova (εφετείο Craiova, Ρουμανία) έκανε δεκτή την έφεση της κατηγορουμένης, εξαφάνισε την προσβαλλόμενη απόφαση και διέταξε την περάτωση της ποινικής διαδικασίας που είχε κινηθεί σε βάρος της.
- 12 Στο σκεπτικό της εν λόγω απόφασης, το Curtea de Apel (εφετείο) διαπίστωσε, κατ' ουσίαν, ότι οι εγκλήσεις που υπέβαλαν οι εγκαλούντες στο πλαίσιο των δύο διαδικασιών είχαν πανομοιότυπο περιεχόμενο και ότι μολονότι είχαν υποβληθεί σε διαφορετικές ημερομηνίες, η διαδικασία κατά την οποία συγκεντρώθηκαν τα πρώτα αποδεικτικά στοιχεία ήταν η διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης, η οποία περατώθηκε με διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο. Επιπλέον, τα αποδεικτικά στοιχεία που συνελέγησαν στο πλαίσιο των δύο διαδικασιών είναι τα ίδια, ήτοι οι καταθέσεις των εγκαλούντων, η κατάθεση της κατηγορουμένης, μια ηχογράφιση και διάφορα έγγραφα. Κατά την ημερομηνία έκδοσης της οριστικής διάταξης στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης, ο εισαγγελέας που επιλήφθηκε της υπόθεσης και, στη συνέχεια, το δικαστήριο, κατά την εξέταση της διάταξης περί ακύρωσης που εξέδωσε ο προϊστάμενος εισαγγελέας της Parchetului de pe lângă Judecătoria Slatina (εισαγγελίας πρωτοδικών Slatina), εξέτασαν, μεταξύ άλλων, και το κατηγορητήριο στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας, δεδομένου ότι ο λόγος ακύρωσης της διάταξης για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο ήταν ακριβώς η ύπαρξη της εν λόγω διαδικασίας.
- 13 Ολοκληρώνοντας την ανάλυσή του, το Curtea de Apel (εφετείο) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ποινική έρευνα που διεξήχθη σε αμφοτερές τις διαδικασίες είναι λεπτομερής και ότι η διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο με την οποία περατώθηκε η διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης πρέπει να θεωρηθεί αμετάκλητη απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 4 του έβδομου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, με αποτέλεσμα η αρχή ne bis in idem να έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση.
- 14 Η Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova (εισαγγελία του εφετείου Craiova, Ρουμανία) άσκησε αναίρεση κατά της εν λόγω απόφασης. Με απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2021 το Înalta Curte de Casație și Justiție (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Ρουμανία· στο εξής: ÎCCJ) έκανε δεκτή την εν λόγω αίτηση αναίρεσεως, αναίρεσε την προσβαλλόμενη απόφαση και ανέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Curtea de Apel Craiova (εφετείου Craiova).
- 15 Στο σκεπτικό της εν λόγω απόφασης, το ÎCCJ, παραπέμποντας στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και του ΕΔΔΑ, έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι μολονότι η

αρχή ne bis in idem μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση διατάξεων του εισαγγελέα με τις οποίες εξαλείφεται αμετάκλητα η ποινική αξίωση της πολιτείας, όπως, για παράδειγμα, η παύση της ποινικής δίωξης ή ο δικαστικός συμβιβασμός, εντούτοις, δεν εμπίπτουν στην έννοια της αμετάκλητης απόφασης όλες οι διατάξεις του εισαγγελέα περί μη συνέχισης της διαδικασίας, δεδομένου ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι εν λόγω διατάξεις δεν είναι αμετάκλητες και μπορεί να διαταχθεί η επανάληψη των ερευνών.

- 16 Το ICCJ, εξετάζοντας τη διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 2016 για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο υπό το πρίσμα της αρχής ne bis in idem, έκρινε ότι η εν λόγω διάταξη δεν ενέπιπτε στην κατηγορία των αμετάκλητων αποφάσεων, δεδομένου ότι δεν περιείχε καμία εκτίμηση επί της ουσίας της υπόθεσης. Πράγματι, η εν λόγω διάταξη ουδόλως αιτιολογείται από τον εισαγγελέα, ο οποίος απλώς διέταξε να τεθεί στο αρχείο η υπόθεση για το αδίκημα της εκβίασης.
- 17 Κατόπιν της έκδοσης της απόφασης του ICCJ, η υπόθεση ήχθη ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου για εκ νέου εξέταση των εφέσεων που άσκησαν η κατηγορουμένη NR και η Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελία πρωτοδικών Olt) κατά της απόφασης της 19ης Νοεμβρίου 2018 του Tribunalul Olt (πρωτοδικείου Olt). Το αιτούν δικαστήριο έκρινε αναγκαία την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 18 Η κατηγορουμένη ισχυρίζεται ότι το άρθρο 6 του Codul de procedură penală (Κώδικα Ποινικής Δικονομίας), το άρθρο 4 του έβδομου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και το άρθρο 50 του Χάρτη αποκλείουν τη σε βάρος της άσκηση ποινικής δίωξης για το αδίκημα της δωροληψίας, δεδομένου ότι η ίδια πράξη αποτέλεσε αντικείμενο άλλης ποινικής διαδικασίας για το αδίκημα της εκβίασης, η οποία περατώθηκε με διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο. Η Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt (εισαγγελία πρωτοδικών Olt) εκτιμά ότι εν προκειμένω δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής ne bis in idem.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 19 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η κατηγορουμένη κατηγορείται για την ίδια πράξη στο πλαίσιο δύο ποινικών διαδικασιών, εκ των οποίων η μία έχει περατωθεί αμετάκλητα από τον εισαγγελέα με διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο για την κατηγορία της εκβίασης, ενώ η άλλη εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου για το αδίκημα της δωροληψίας.
- 20 Βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με την αρχή ne bis in idem, το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι προκειμένου μια εισαγγελική διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο να μπορεί να θεωρηθεί αμετάκλητη απόφαση, η επίκληση της οποίας είναι δυνατή δυνάμει της εν λόγω αρχής, πρέπει να

πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) πρέπει να έχει διερευνηθεί λεπτομερώς η πράξη· β) η διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο πρέπει να αφορά την ουσία της ποινικής κατηγορίας· γ) πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις του *eadem personae* και του *idem factum*· δ) η ποινική αξίωση της πολιτείας πρέπει να έχει εξαλειφθεί αμετάκλητα.

- 21 Από την ανάλυση των δύο διαδικασιών, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι στην υπό κρίση υπόθεση πληρούνται όλες αυτές οι προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, τα ουσιώδη αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία είναι οι καταθέσεις των εγκαλούντων και η κρυφή καταγραφή συνομιλιών της 30ής Απριλίου 2015, συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο αμφοτέρων των διαδικασιών. Συνεπώς, στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης διεξήχθη λεπτομερής έρευνα, τα δε σχετικά ουσιώδη αποδεικτικά στοιχεία συνελέγησαν από την Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina (εισαγγελία πρωτοδικών Slatina) και ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο έκδοσης της διάταξης για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, όπως προκύπτει από τη συλλογιστική που εκτίθεται στην αίτηση για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, η οποία έγινε δεκτή από τον εισαγγελέα.
- 22 Το αιτούν δικαστήριο, διαφωνώντας με τις εκτιμήσεις του ICCJ, κατά τις οποίες η διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 2016 δεν αιτιολογήθηκε από τον εισαγγελέα, εκτιμά ότι κατά το άρθρο 315, παράγραφος 5, του Codul de procedură penală (Κώδικα Ποινικής Δικονομίας), η πραγματική και νομική αιτιολογία είναι υποχρεωτική μόνον εάν ο εισαγγελέας δεν συμμερίστηκε τη συλλογιστική που διέπει την αίτηση του ανακριτικού οργάνου ή εάν υφίσταται ύποπτος στην υπόθεση. Επομένως, δεδομένου ότι στη διαδικασία σχετικά με το αδίκημα της εκβίασης η ποινική δίωξη είχε ασκηθεί *in rem*, εύλογα ο εισαγγελέας συμμερίστηκε στο σύνολό της τη συλλογιστική του ανακριτικού οργάνου που εκτίθεται στην αίτηση για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο.
- 23 Με τη διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 2016 εξετάστηκαν τα αποδεικτικά στοιχεία και πόσο πρόσφορα είναι για τη στοιχειοθέτηση της πράξης και την απόδειξη της ενοχής της κατηγορουμένης. Τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία αποτέλεσαν στη συνέχεια τη βάση για την παραπομπή της στο ακροατήριο στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με το αδίκημα της δωροληψίας. Συνεπώς, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι στην υπό κρίση υπόθεση πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem*.
- 24 Το ίδιο δικαστήριο επισημαίνει ότι, καθόσον οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση του ICCJ και έχει διαφορετική άποψη ως προς την ερμηνεία της εν λόγω αρχής, κρίνει αναγκαίο να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα.
- 25 Η απόφαση 2006/928 ασκεί επιρροή στην παρούσα διαδικασία, δοθέντος του ευρέος πεδίου εφαρμογής των ειδικών στόχων αναφοράς που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης και του συστημικού αντικτύπου τους στην αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος. Η απόφαση 2006/928 και ο Χάρτης επιβάλλουν την υποχρέωση να επιδιωχθεί η υλοποίηση των εν λόγω

ειδικών στόχων αναφοράς και συνεπάγονται επίσης αυξημένη ανάγκη σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη, της νομιμότητας και του κράτους δικαίου. Οι στόχοι προώθησης της αποτελεσματικότητας της δικαιοσύνης και της καταπολέμησης της διαφθοράς πρέπει να επιτευχθούν στο πλαίσιο ενός λειτουργικού συστήματος που να σέβεται το νομικό του πλαίσιο και τα θεμελιώδη δικαιώματα των ενδιαφερομένων.

- 26 Ένας από τους πυλώνες του κράτους δικαίου είναι η ασφάλεια των εννόμων σχέσεων, και, ως εκ τούτου, η αρχή *ne bis in idem*. Η διεξαγωγή δύο ποινικών διαδικασιών κατά του ίδιου προσώπου για την ίδια πράξη, στις οποίες οι δύο εισαγγελικές αρχές προσέδωσαν διαφορετικό νομικό πλαίσιο και από τις οποίες η μία περατώθηκε με αμετάκλητη διάταξη για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο μετά τη συλλογή των ουσιωδών αποδεικτικών στοιχείων και η άλλη περατώθηκε με την παραπομπή της κατηγορουμένης στο ακροατήριο, είχε ως αποτέλεσμα την περιέλευση της κατηγορουμένης σε κατάσταση ανασφάλειας δικαίου, η οποία δημιουργήθηκε από το ρουμανικό κράτος μέσω των δικαιοδοτικών του οργάνων που μετείχαν στις δύο έρευνες.
- 27 Επομένως, ένα κράτος που ασκεί δίωξη με δύο διαδικασίες για την ίδια πράξη κατά του υπηκόου του θέτει υπό αμφισβήτηση τον σεβασμό του κράτους δικαίου και των αξιών στις οποίες βασίζεται η Ένωση, καθώς και τους ειδικούς στόχους αναφοράς που πρέπει να επιτύχει η Ρουμανία βάσει της απόφασης 2006/928.